

Odůvodnění

novely služebního předpisu č. 3/2017 náměstka ministra vnitra pro státní službu

Součástí zákona č. 484/2020 Sb. je novela zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě (dále jen „zákon o státní službě“), která nabývá účinnosti 1. ledna 2021.

Vzhledem k tomu, že novela zákona o státní službě mění pravomoci ke schvalování změn systemizace a některá jeho ustanovení se systemizací související, vyžádala si tato změna s účinností od 1. ledna 2021 úpravu pravidel pro předkládání systemizace služebních a pracovních míst, jejích změn, úprav a aktualizací a tedy novelu služebního předpisu č. 3/2017 náměstka ministra vnitra pro státní službu (dále jen „služební předpis“).

Podle novely zákona o státní službě i nadále obecně platí, že změnu systemizace schvaluje vláda. Nově se však stanoví, aby změnu systemizace v méně významných případech konkrétně uvedených v novele zákona o státní službě schvalovalo Ministerstvo vnitra v dohodě s Ministerstvem financí. Působnost Ministerstva vnitra bude vykonávat v souladu s ustanovením § 13 odst. 2 zákona o státní službě sekce pro státní službu.

Ministerstvo vnitra tak bude v dohodě s Ministerstvem financí schvalovat změny systemizace spočívající:

1. **Ve změně platové třídy služebního místa**, tzn. dochází ke změně počtu služebních míst klasifikovaných určitou platovou třídou, ale nemění se celkový počet služebních míst. Tento postup schvalování se uplatní bez ohledu na rozsah změny platové třídy, tedy zahrnuje i případy, kdy je služební místo v důsledku změny platové třídy nutné zrušit a zřídit nové (čl. 12b služebního předpisu). Změna subjektu schvalujícího tuto změnu systemizace nijak neovlivňuje případný postup při stanovení platové třídy podle § 145 odst. 3 zákona o státní službě, který uplatní při přípravě návrhu změny systemizace služebním orgánem.
2. **Ve zřízení služebních míst na dobu určitou**. V těchto případech se jedná o služební místa, na nichž budou plněny dočasné úkoly služebního úřadu, kterými jsou v drtivé většině případů místa hrazená z fondů EU.
3. **Ve změně počtu služebních míst související s delimitací podle § 171 zákona o státní službě**, tedy s převodem části služebního úřadu do jiného služebního úřadu, která se projeví v systemizaci jednoho služebního úřadu úbytkem služebních míst a zpravidla i objemu prostředků na platy a nárůstem v systemizaci druhého úřadu.
4. **Ve změně systemizace, která vyplývá z materiálu již jednou vládou schváleného**. Zde se bude jednat o případy, kdy vláda projedná a schválí materiál s přímým dopadem do systemizace služebního úřadu a v usnesení konkrétně stanoví, v čem změna systemizace spočívá, zejména určí počet služebních a pracovních míst a částku objemu prostředků na platy, o které se změní systemizace služebního úřadu.
5. **Ve změně počtu služebních míst, která nemá dopad na počet služebních míst přepočtených na celou stanovenou služební dobu**. Tyto změny lze obecně charakterizovat jako změny spočívající v přesunech fondu služební doby mezi služebními místy. Jedná se například o situaci, kdy jsou z důvodu rozsahu činností namísto jednoho služebního místa s celou stanovenou služební dobou zřízena dvě služební místa s poloviční služební dobou. Pod ustanovení § 18 odst. 5 zákona o státní službě spadá i vznik a zrušení tzv. „doplňkových míst“. Navrhuje se ale

současně zachovat dosavadní operativnější praxi upravenou v čl. 10 služebního předpisu, kdy pravomoc zřizovat a rušit doplňková místa přísluší státnímu tajemníkovi nebo služebnímu orgánu v nadřízeném služebním úřadu, a není-li nadřízený služební úřad, vedoucímu služebního úřadu. Tak jako dosud se schvalovací pravomoc vlády a nyní nově i Ministerstva vnitra projeví až následně při nejbližší systemizaci nebo její změně, kdy bude schvalována systemizace konkrétního služebního úřadu upravená o zřízená nebo zrušená služební doplňková místa. Tento postup se však nevztahuje na ostatní změny počtu služebních míst, které nemají dopad na počet služebních míst přepočtených na celou služební dobu. Vznik a zánik doplňkových míst je v systému OSYS realizován procesem S6 – úpravou systemizace zatímco ostatní případy procesem S2 – změnou systemizace.

6. Ve změně objemu prostředků na platy. Zde se bude jednat zejména o přesuny prostředků na platy mezi rozpočtovými položkami 5011 – platy na pracovních místech a 5013 – platy na služebních místech, navýšení objemu prostředků na platy z důvodu vyslání národních expertů do zahraničí nebo změnu objemu prostředků na platy z důvodu přesunu vázaných platových prostředků podle § 25a zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, mimo platovou oblast.

Vláda tak bude schvalovat pouze zásadní změny systemizace. Zejména půjde o změny počtu služebních míst státních zaměstnanců, kteří nejsou představenými, a služebních míst představených, s výjimkou případů, kdy změna počtu těchto míst:

- a) nastává v důsledku zřízení služebních míst na dobu určitou,
- b) nastává v důsledku postupu podle § 171 zákona o státní službě (část služebního úřadu se převádí do jiného služebního úřadu),
- c) vyplývá z rozhodnutí vlády,
- d) nemá dopad na počet služebních míst přepočtených na celou stanovenou služební dobu.

Z uvedeného vyplývá, že vláda bude schvalovat s uvedenými výjimkami jak změny počtu služebních míst představených, tak změny počtu služebních míst státních zaměstnanců, kteří nejsou představenými. Tedy i případy změn poměru těchto míst, kdy dochází k úbytku nebo přírůstku služebních míst v jedné skupině (ve skupině služebních míst představených nebo ve skupině služebních míst státních zaměstnanců, kteří nejsou představenými), v jehož důsledku současně dojde k nárůstu nebo úbytku o stejný počet služebních míst ve skupině druhé.

Obdobně bude vláda rozhodovat o změnách počtu pracovních míst vedoucích zaměstnanců a pracovních míst zaměstnanců, kteří nejsou vedoucími zaměstnanci, nebo v případě změn poměru mezi služebními a pracovními místy.

Mezi změny schvalované vládou budou patřit i změny počtu služebních míst, na kterých je s ohledem na ochranu veřejného zájmu nezbytným požadavkem státní občanství České republiky, a počtu míst, na kterých lze sjednat nebo stanovit zákaz konkurence.

V případě, že návrh změny systemizace nebude Ministerstvem vnitra schválen, ale ústřední správní úřad, jehož prostřednictvím byl návrh předložen, bude na návrhu trvat, předloží Ministerstvo vnitra návrh k rozhodnutí vládě. Mechanismus je zvolen obdobný jako v případě schvalování změn organizační struktury podle § 19 zákona o státní službě.

S ohledem na ustanovení § 18 odst. 5 písm. e) zákona o státní službě se ve služebním předpisu ruší ustanovení čl. 6 odst. 5 upravující přípravu tzv. „hybridních materiálů“ zahrnujících změnu systemizace, neboť tato cesta již nebude potřeba a navíc v praxi nebyl tento postup využíván.

Pro úplnost je třeba uvést, že novela zákona o státní službě přinesla změny týkající se systemizace služebních míst, na kterých je s ohledem na ochranu veřejného zájmu nezbytným požadavkem státní občanství České republiky a služebních míst, na kterých lze sjednat nebo stanovit zákaz konkurence. Nadále platí, že vláda stanovuje počet těchto míst. Konkrétní místa s těmito požadavky, které dosud schvalovala také vláda, však stanoví služební orgán služebním předpisem v rámci počtu míst schváleném vládou v systemizaci nebo v její změně.

S přihlédnutím ke změně pravomocí ve schvalování změn systemizace byla do služebního předpisu zapracována úloha Ministerstva vnitra jako schvalovatele zákonem o státní službě určených změn. Současně byl upraven proces schvalování změn systemizace včetně úkonů Ministerstva vnitra a předkladatele návrhu na změnu systemizace. Proces projednávání a schvalování návrhu je upraven tak, aby o návrhu na změnu systemizace bylo rozhodováno v dohodě Ministerstva vnitra a Ministerstva financí, jako nutné zákonné podmínky.

V souvislosti s novou pravomocí Ministerstva vnitra vyplývající z § 18 odst. 5 zákona o státní službě se nově zavádí připojení záznamu o jeho schválení či zamítnutí změny systemizace. Ministerstvu vnitra se v případě zamítnutí návrhu ukládá jeho odůvodnění, které bude podkladem návrhu pro jednání vlády, jestliže předkladatel bude na zamítnutém návrhu trvat. Stejný účel má i dopis s odůvodněním služebního orgánu správního úřadu, jehož prostřednictvím byl návrh zamítnutý Ministerstvem vnitra předložen, v případě, že na návrhu trvá.

Na základě poznatků z praxe byla doplněna k čl. 6 odst. 1 poznámka pod čarou č. 9, která upřesňuje, že změna doby trvání služebního místa zřízeného na dobu určitou je změnou systemizace, a návrh tedy musí být předložen procesem S2. V této souvislosti byly zrušeny poznámky pod čarou č. 9, 10 a 11.